

паэзія

пазія

Казімір Камейша

...Якая мая пазіцыя?

Мяне ратаваць ува мне!...

Камо градзешы, мой Народ

ДУША

Глумнее часу дзікі шал,
І глухне ў ім мая малітва.
0, як спустошана душа,
Нібыта поле пасъля бітвы.

У ёй зывідна і дацямна,
Нібы на скрыпцы той бядачай,
Яшчэ трымціца адна струна
І тая несьціхана плача.

Безабаронная яна,
І гэтым цешацца глумліўцы.
Хоць жыць нанова пачынай,
Каб зъдзеку гэтага пазбыцца.

Цурайся здрадлівых вачэй.
 Бунтуй, як доля не хацела б,
 Пакуль ты чыстая яшчэ,
 Пакуль трymаешся у целе.

* * *

Стагнаў і ветрам бег у полі,
 Крычаў, хоць закрывалі рот:
 — Камо градзешы, мая Доля,
 Камо градзешы, мой Народ.

Твой шлях бядой пераараны,
 Падбіты болем кожны крок.
 І што нам там наканавана,
 Куды гукае нас прапорок?

Ірвецца зноў з грудзей пакутных
 Малітва даўняя мая:
 «Калі ёсьць ты, усемагутны,
 Чаму такі нямоглы я?»

РЫНАК

А як жыву, пытаць дарэмна,
 Бо не паверыць аніхто,
 А як жыву?
 Жыву сярэдне,
 Але сярэдзінай ня той.

Мой боль на вагах, не, ня ўзважыш,
 Да ты спытай у жабрака.
 — Жыцьцё сярэдняе, — ён скажа —
 Сам пасярэдзіне. А як жа,
 А торбы, бачыш, пабаках.
 І я даўно ўсё кінуў-рынуў,
 Бягу, куды жыцьцё піхне.
 Як той удаў, глытае рынак.
 З нутром і торбамі мяне.

Усім тут клопату даволі,
 Ці ты ціхмяны ці настыр.

За што, скажы, гандлярка-доля,
Імчыш мяне ты ў гэты вір?

Я ўсё прадаў на той таўкучцы:
Гадзіннік, ровар і дуду.
Пайшоў ні з чым, хай бачаць людцы.
Сабе пакінуўшы жуду.

Прадаў і баразёнку з плугам,
Прадаў і люльку, і тытунь.
А разам з порткамі — папругу,
А разам з ботамі — вярсту.

Я ўсё прадаў за тое выйсьце,
Якога так і не займеў.
Сумленьне ж маю, як і меў.
Няўжо й яго прадам калісьці,
Маю святыню нерухомасць?

ПАЗІЦЫЯ

І праведнікі і паліцыя
Пытаюцца зноў у мяне:
— Якая твая пазіцыя?
— Такая яна ў мяне,
Нібыта ляжу ў труне.

Адпеты хлусънёю квяцістаю
Хаўтурна,
няўмольна,
зьнячэў,
І справа, і зьлева заціснуты,
Падважаны зынізу яшчэ.

Што ўзяў я сабе заміж гонару?
Адно толькі: дзікі мой страх.
Гайнёю за мною гоняцца
Выдаткі,
падаткі
і штраф.

Цярпення мяне зноў пазычылі.
Мяне яно цісьне і гне.
Якая мая пазіцыя?
Мяне ратаваць ува мне!

ФЕЙЕРВЕРК

0, гул відовішча шалёны.
 Студэнцік, франт і сонны клерк,
 Праз вулкі, плошчы і газоны, —
 Усе бягуць на фейерверк.

Ну, што ж, пацешымся, як трэба,
 Прэм на съятло, як матылі.
 Успыхне, расквітнене неба—
 І зноўку цёмна на зямлі.

Само жыцьцё па гэных мерках,
 Як ні круці і ні вярці,
 Яно як выбух фейерверка:
 Успыхне ў тут жа адляціць

Якія съветлыя хвіліны!
 Крычаць клаксонамі машыны.
 І хтось цнатліўку абдымае,
 Бо дома часу ён ня мае.
 Крычыць мая суседка Верка —
 Ёй горача ад фейерверка.

Усё ён высьвеціць сягоńня:
 Дарогу, прорву і ману.
 І зноўку даўні страх агорне,
 Што мне бяды не абмінуць,

Што з ёй сустрэнемся мы недзе,
 На самай блізкае вярсыце.
 А неба не згарае ледзьве,
 А неба кветкамі цвіце.

І вось ужо за трэцім залпам
 Такія кветкі расьцьвілі!
 Глядзіш, і нехта скажа заўтра:
 — А добра ўчора мы жылі
 Ішлі туды, куды піхалі,
 Самім сабе салютавалі.
 Інакш мы, пэўна ж, не маглі.

* * *

Болю нам не малавата,
Ты ня вер у гэты зман.
Зноў нясе свой грозны атам
Новы век,
Як атам-ан.

Мне яшчэ баліць былое
І, відаць, не адбаліць,
Што заплямлена маною,
Цяжка праўдай адбяліць.

Я пра ціш і пра лагоду,
Хай нам згоды Бог дае.
Хай і сум,
скаваны лёдам,
І зімою адтае.

